

Standardizirani prema kompetencijama orijentirani pismeni
ispit zrelosti/ispit zrelosti te diplomski ispit

26. rujna 2023.

Hrvatski

Komentiranje zadataka

Tema 1 /Zadatak 1

Tema:	Književnost – umjetnost – kultura
Naslov zadatka:	Vjekoslav Majer: <i>Moj otac i ja</i>
Tekstna vrsta:	Interpretacija teksta
Broj riječi:	405–495
Situacija:	–
Pisane djelatnosti koje treba ispuniti prema tekstnoj vrsti:	argumentacija, deskripcija/rekapitulacija, eksplikacija
Obrada sadržaja:	
Ključna izjava/Ključne izjave polaznoga teksta/polaznih tekstova:	Otac i sin su u šetnji u prirodi i sin razmišlja o njihovoj vezi i o rastanku.
Moguća rješenja uz 1. smjernicu: Sažmite...!	Autor pjesme, Vjekoslav Majer, govori u pjesmi o šetnji s ocem u prirodi; pripovjedač je sin; jedini likovi spomenuti u pjesmi su sin i otac; nalaze se u mirnoj, tihoj šumi; opisana situacija je ugodna: u prirodi se čuju samo životinjski zvukovi; opisana veza između oca i sina je opuštena: šute, ne razgovaraju, samo se čuju njihovi koraci na šljunku; otac uživa u tišini, prestaje hodati da može slušati pjev ptice; i sin uživa u situaciji s ocem, čini mu se da su kao jedno biće; odjednom mu je neugodno; uhvati ga strah; misli na rastanak s ocem i boji se toga...
Moguća rješenja uz 2. smjernicu: Analizirajte...!	Pjesma ima pet strofa; prva, treća i peta strofa imaju po pet stihova; druga strofa se sastoji od sedam redova, a četvrta od devet; u prvoj i petoj strofi se ponavljaju zadnja tri reda: „sve je oko nas svečano i tiho”; time autor pjesme naglašava trajanje prirode; šuma kao simbol predstavlja život; jezik je jednostavan; pjesma se rimuje, a u svakom stihu na poseban način; nema rime u prvoj i zadnjoj strofi; u drugoj, trećoj i četvrtoj strofi ima rime, kao na primjer: „stane” – „grane”, „tišini” – „modrini” ili „moje” – „roje”; pjesnik nabraja šumske životinje, kao što su ptica, leptir i komarci; za opis šume koristi pridjeve, kao svečano i tiho; pjesnik koristi riječi koje imaju vezu s glazbom i plesom, kao što su „zasvirati orgulje”, „pjeva ptica” i „leptir gore i dolje pleše”; time izražava skladbu života u prirodi; kad autor govori o odnosu likova opisuje ga s riječima „mi smo jedno” i „nevidljive cijevi / toče krv iz njegova tijela u moje”; ove riječi označavaju čvrstu, duboku povezanost između oca i sina; pjesnik time izražava da sin raste upravo od očevoga tijela...
Moguća rješenja uz 3. smjernicu: Protumačite...!	<i>individualna obrada, npr.:</i> Glavna tema pjesme je odrastanje; prema naslovu vidimo da je veza između oca i njegovoga sina centralna tema Majerove pjesme; ovom pjesmom pjesnik kao pripovjedač u liku sina želi pronaći svoje mjesto u životu; boji se toga što ga čeka bez oca; boji se da gubi očevu pratnju kroz život; može se u tome i vidjeti strah pred odrastanjem; sin zna da mora sam naći svoj put, da će ih život (ili smrt) jednoga dana razdvojiti; jako voli svojega oca; loša savjest ga grize zbog svoje misli; on ima svoju mladost, a oca čeka starost; svejedno što će doći, sin zna da je u ocu našao dobroga druga...

Tema 1 /Zadatak 2

Tema:	Književnost – umjetnost – kultura
Naslov zadatka:	Hrvatski animirani film
Tekstna vrsta:	Sažetak
Broj riječi:	315–385
Situacija:	<u>Povod:</u> sažetak za nastavu likovne kulture <u>Uloga:</u> učenik/učenica <u>Ciljana publika:</u> suučenici i suučenice
Pisane djelatnosti koje treba ispuniti prema tekstnoj vrsti:	deskripcija/rekapitulacija
Obrada sadržaja:	
Ključna izjava/Ključne izjave polaznoga teksta/polaznih tekstova:	Nova izložba u zagrebačkome Muzeju suvremene umjetnosti se bavi poviješću hrvatskoga animiranog filma.
Moguća rješenja uz 1. smjernicu: Prepričajte...!	„Od imaginacije do animacije” se zove nova izložba u Zagrebu; otvara se 30. siječnja u zagrebačkome Muzeju suvremene umjetnosti; od 50-ih godina nastalo je više od dvije tisuće filmova različitih žanrova; podnaslov izložbe nosi ime „Šest desetljeća Zagreb filma”; <i>Zagreb film</i> je nevjerojatno uspješan i osvojio je <i>Oscar</i> za najbolji animirani film; izložba prikazuje velik broj animiranih, edukativnih i igranih filmova te reklamnih spotova; fokus izložbe leži na starim i na novim filmovima; organizatori žele posjetiteljima pokazati bogatu tradiciju animiranoga filma u Hrvatskoj; autor izložbe, Simon Bogojević Narath, govori o početcima hrvatskoga filma 1953. godine; tada je osnovano filmsko poduzeće, a tri godine poslije otvoren je <i>Studio za animirani film</i> ; izložba prati povijest, razvoj i promjene animiranoga filma do danas...
Moguća rješenja uz 2. smjernicu: Opišite...!	Izložba predstavlja stare majstore animiranoga filma kao i umjetnost animacije; vidi se tehnika koja je potrebna za animirani film; naslov izložbe nije slučajno izabran jer organizatori žele pokazati cijelu umjetnost animacije u izložbi; imenovani su veliki majstori koji su kao pioniri radili u pedesetim godinama prošloga stoljeća; oni su svojim načinom rada bili specifični i vrlo uspješni i dobili su za svoje stvaralaštvo ime „Zagrebačka škola crtanog filma”; predstavljena na izložbi je i nova generacija koja radi fantastične filmove; opisani su njihovi doprinosi tome trendu filmova iz Zagreba; ime izložbe želi pokazati velik uspjeh hrvatskoga filma; bez entuzijazma tih ljudi ne bi to bilo moguće; trebali su imati veliku maštu; tim su došli do osvajanja nagrade <i>Oscar</i> 1962. godine; Dušan Vukotić je sa svojim filmom „Surogat” osvojio najveću filmsku nagradu...

<p>Moguća rješenja uz 3. smjernicu: Odredite...!</p>	<p>Posebno mjesto u novoj izložbi ima <i>Profesor Baltazar</i>, najpoznatiji lik <i>Zagreb filma</i>; on se smatra dijelom nacionalne kulture hrvatskoga identiteta; original serije se emitirao u 60-im i 70-im godinama prošloga stoljeća; njegov izgled je svima poznat: genijalni znanstvenik je uvijek nosio odijelo i crni šešir; omiljen je postao zbog svoje dobroćudnosti; poznat je diljem svijeta; već melodija na početku serije je svima poznata; <i>Profesor Baltazar</i> je znak uspjeha hrvatskoga animiranog filma na cijelome svijetu; ima samo pozitivne ljudske osobine povezane uz veliko znanstveno znanje; taj lik čini svijet boljim mjestom; <i>Profesor Baltazar</i> širi pozitivnu poruku hrvatske kulture u svijet...</p>
---	---

Tema 2/Zadatak 1

Tema:	Staro, mlado
Naslov zadatka:	Hrvati u Austriji
Tekstna vrsta:	Rasprava
Broj riječi:	405–495
Situacija:	–
Pisane djelatnosti koje treba ispuniti prema tekstnoj vrsti:	argumentacija, deskripcija/rekapitulacija, eksplikacija
Obrada sadržaja:	
Ključna izjava/Ključne izjave polaznoga teksta/polaznih tekstova:	U Austriji živi oko 140.000 Hrvata. Prvi su se doselili na područje današnjega Gradišća još u 16. stoljeću. Druga veća selidba se dogodila iz ekonomskih razloga u 60-im godinama prošloga stoljeća i naravno zbog ratnih zbivanja na području bivše Jugoslavije u 1990-im godinama. Od 1976. godine Hrvati u Gradišću imaju status manjine. Dvojno državljanstvo se u Austriji ne dozvoljava.
Moguća rješenja uz 1. smjernicu: Sažmite...!	Autorica piše o tome da su Hrvati u Austriji jedna od najstarijih iseljeničkih zajednica; prve su grupe došle još u 16. stoljeću; danas ih ima oko 50.000 u Gradišću i Beču; priznata su nacionalna manjina; o njima su pisale etnografske studije; bavili su se poslovima vezanima uz selo i poljoprivredu do 1945.; kasnije su napustili Gradišće iz ekonomskih razloga; puno njih otišlo je u Ameriku; najviše gradišćanskih Hrvata izvan Gradišća ima u Beču; u novije vrijeme napustilo je dosta Hrvata svoju domovinu zbog traženja posla 60-ih godina prošlog stoljeća; kasnije su se iselili zbog ratnih zbivanja u Hrvatskoj i Bosni; danas je puno teže doseliti se u Austriju jer unaprijed trebaš imati osigurano radno mjesto, za državljanstvo se treba položiti ispit, a dvojno državljanstvo se ne dopušta...
Moguća rješenja uz 2. smjernicu: Objasnite...!	U Austriji oduvijek žive ljudi iz svih mogućih krajeva: Talijani, Česi, Mađari, Židovi, Romi, Turci i drugi; svi oni imaju važan utjecaj na kulinarski i glazbeni život, utjecali su na razvitak arhitekture u zemlji, kao i na književnost ili na vjeru; državne granice ne mogu zaustaviti ljude; logično je da ima dosta ljudi iz susjednih zemalja u svakoj državi jer su svi ljudi išli trbuhom za kruhom i ostajali ondje, gdje im je bilo bolje nego kod kuće; broj Austrijanaca stalno raste; broj pripadnika manjina pada; sve manji broj ljudi govori aktivno gradišćanskohrvatski; službeno manjine imaju zakonom osigurana prava, realizacija istih vrlo je komplicirana; teško je usporediti brojke od prije dvadeset, trideset godina s današnjim brojevima jer se kroz povijest i migraciju promijenila situacija; danas je Hrvatska i sama članica Europske unije; politika, privreda, tržište robom, mobilnost – sve se promijenilo, tako i identitet manjina; gradišćanski Hrvati imaju novine i časopise na svojem jeziku, radio i TV-emisije, ali sve je vrlo staromodno i vremenski ograničeno; dvojezične škole postale su rijetke, a i mogućnost studiranja jezika vrlo je mala; nema puno mogućnosti za mlade; u srednjem i južnom Gradišću još se drži do jezika dok je na sjeveru Gradišća jezik već skoro pao u zaborav...

<p>Moguća rješenja uz 3. smjernicu: Iznesite svoje mišljenje...!</p>	<p><i>individualna obrada, npr.:</i></p> <p>Za: Zaštita nacionalnih manjina izuzetno je važna i država treba aktivno podržavati život svojih narodnosti: dvojezično školovanje, folklor, kulturne udruge, dvojezični natpisi, samouprave i subvencije – bez toga nacionalne manjine ne mogu preživjeti; ljudi su se uvijek selili; bitno je očuvati svoj identitet; protivnici će reći da će tako doći do getoiziranja i isključivanja samoga sebe iz aktivnoga društva; pripadnici manjine uvijek su građani te zemlje u kojoj žive i znaju njezin jezik i dobro su upoznati s kulturom većine; manjine se puno puta moraju boriti za svoj opstanak; za šarolikost jedne države iznimno su velik faktor; kroz vjeru, jezik, ali i običaje drugih možemo puno toga naučiti o povijesti, zemljopisu i ljudskim vrijednostima; ljudsko je pravo da govorimo naš jezik i da vjerujemo u našega Boga; svaka je nacija jednako vrijedna; vidjeti drugi način života bitno je za svakoga od nas jer samo tako možemo reflektirati što imamo i tko smo...</p> <p>Protiv: Zaštita nacionalnih manjina nije bitna; naš je vijek vrijeme globalizacije; kroz internet i pad svih granica u Europskoj uniji, možemo bez problema komunicirati s cijelim svijetom; bitno je dobro znati engleski; svi manji jezici će jednoga dana izumrijeti; većina proizvoda stiže iz Kine; znači na cijelome svijetu koristimo iste stvari – istu odjeću, istu pametnu tehnologiju, ma i jedemo skoro isto – tko od nas još nije probao pizzu, suši ili neki burger; boriti se za to da smo različiti košta previše energije; većina će uvijek dominirati, svejedno koliko god se trudila manjina; homogene nacije skoro više i ne postoje; svakoj zemlji trebaju npr. radnici koji rade poslove kojima se domaći ljudi nikad ne bi htjeli baviti; zbog toga su u Austriju i stigli tzv. „gastarbajteri“; nitko pak nije brinuo za njihovu integraciju jer su svi mislili da će se uskoro vratiti kući; biti malo različit, pozitivno je, ali ako se više razlikuješ, npr. po boji kože, izgledu, ritmu života, imat ćeš odmah velike probleme; zato ja vjerujem u to da se svi građani jedne zemlje trebaju prilagoditi većini stanovništva kako ne bi došlo do nekoga sukoba...</p>
---	---

Tema 2/Zadatak 2

Tema:	Staro, mlado
Naslov zadatka:	Kupovina vlastitog stana
Tekstna vrsta:	Pismo čitatelja
Broj riječi:	315–385
Situacija:	<u>Povod:</u> pismo čitatelja poslovnom portalu <i>poslovni.hr</i> <u>Uloga:</u> čitateljica/čitatelj poslovnog portala <u>Ciljana publika:</u> redakcija stranice <i>poslovni.hr</i> i čitateljstvo
Pisane djelatnosti koje treba ispuniti prema tekstnoj vrsti:	argumentacija, deskripcija/rekapitulacija, eksplikacija, evaluacija
Obrada sadržaja:	
Ključna izjava/Ključne izjave polaznoga teksta/polaznih tekstova:	Mladima u Hrvatskoj vrlo je teško naći povoljan stan za duže vrijeme. Pogotovo studentima i učenicima iz drugih gradova velik je problem naći priuštiv smještaj na hrvatskoj obali i to za nekoliko mjeseci, odnosno godina. Kupovina vlastitoga stana za današnju omladinu postala je fantazija. Za vrijeme turističke sezone nema mogućnosti stanovanja na jadranskoj obali. U tekstu se tematizira da bi Vlada trebala utjecati na stambeno pitanje i kontrolirati cijene stanova/stanarinu.
Moguća rješenja uz 1. smjernicu: Odredite...!	U usporedbi s mladima u Europi, mladež u Hrvatskoj prilično dugo stanuje s roditeljima; posebno problematične grupe su mladi iz skrbi, učenici, ali i studenti; samo mali broj studenata (7,9 %) živi u studentskim domovima, svi ostali su ili dalje kod roditelja ili trebaju plaćati privatni smještaj; trend je ka kratkoročnome, turističkome najmu, cijena nekretnina raste, plaće se ne dižu; kupiti svoj stan neostvariva je želja; vlastiti stan pak je neophodan ako želiš naći dobar posao; na hrvatskoj obali puno stanova je od prvoga lipnja rezervirano za turiste ili košta znatno više nego van sezone; studenti nemaju drugi izbor, moraju se vratiti svojim roditeljima; Hrvati prosječno žive kod svojih roditelja do 31,5 godine; Hrvati više od 40 % plaće troše na stanovanje...
Moguća rješenja uz 2. smjernicu: Istražite...!	Autor navodi druge gradove u Europi i susjedne zemlje; kaže da u Sloveniji 27 % studenata živi u studentskome domu, znači ima garantirano i jeftinije mjesto na kojemu može živjeti do kraja studija; u gradovima kao što su Pariz, Berlin ili Beč se kontroliraju cijene najma nekretnina i rast stanarina, sam grad je vlasnik određenoga broja stanova ili nadzire tržište stanova; u drugim većim europskim gradovima se ne razlikuje između turističke i zimske sezone; u Hrvatskoj nedostaje dovoljan broj priuštivih stanova, zato i previše ljudi dijeli isti stan; država, odnosno grad mora regulirati tržište i uložiti u izgradnju novih stambenih zgrada; mladi moraju imati mogućnost zarađivati dovoljno novaca kako bi mogli živjeti mirno i samostalno...

<p>Moguća rješenja uz 3. smjernicu: Zauzmite stav...!</p>	<p><i>individualna obrada, npr.:</i></p> <p><u>Samostalno:</u> Priuštivo stanovanje je ljudsko pravo; lijepo je živjeti kod roditelja ako se slažeš s njima; ako pak želiš imati svoj život, svoju obitelj i ispuniti svoje poslovne želje, moraš imati mogućnost stanovati izvan roditeljskoga stana; nemoguće je osamostaliti se i preuzeti odgovornost uz tatu i mamu jer ako netko živi do svoje tridesete godine kod roditelja, kako će se naučiti poslovati novcem i vremenom; svi mladi ljudi imaju svoje snove koje je teško ostvariti pod stalnom kontrolom odraslih; fali mogućnost izbora – mladež ne može odlučiti hoće li živjeti kod roditelja ili ne; mladi ljudi su budućnost države; treba investirati u njihovo dobro i izgraditi nove studentske domove i priuštive stanove; treba se naći rješenje i za mlade iz skrbi; socijalni stanovi mogu pomoći na putu do samostalnosti; živjeti u prekrcatome stanu prouzrokuje agresiju; ako roditelji ne mogu platiti smještaj, mladima nije moguće studirati ono što žele; svatko od nas treba u današnjoj Europi imati mogućnost studirati ono što želi i to na mjestu gdje je to moguće...</p> <p><u>S roditeljima:</u> Priuštivo stanovanje je ljudsko pravo, ali to samo u teoriji; na primjeru Južne Amerike, Azije ili Afrike vidimo kako gradovi nekontrolirano rastu jer ljudima ništa drugo ne preostaje; ima previše ljudi na ovome svijetu; zvuči dobro, ali u praksi nije moguće ostvariti to ljudsko pravo; i prije su ljudi cijeli život živjeli u zadruzi; tako mladi mogu puno toga naučiti od starije generacije; kasnije osamostaljivanje nam pruža mogućnost da se bolje upoznamo; ako stanujemo s više osoba, neizbježno je biti fleksibilan, tolerantan i pažljiv; sve to su vrlo lijepe osobine; bolje je uvijek imati nekoga uz sebe, nego stalno biti sam; ljepše je dijeliti i sreću i nesreću s drugima; ne slažem se s time da je samo problematično i loše dugo živjeti kod roditelja...</p>
--	---

Tema 3/Zadatak 1

Tema:	Važne odluke
Naslov zadatka:	Upisi na fakultete
Tekstna vrsta:	Komentar
Broj riječi:	405–495
Situacija:	<u>Povod:</u> komentar za školski časopis <u>Uloga:</u> učenik/učenica <u>Ciljana publika:</u> čitatelji i čitateljice školskog časopisa
Pisane djelatnosti koje treba ispuniti prema tekstnoj vrsti:	argumentacija, deskripcija/rekapitulacija, eksplikacija, evaluacija
Obrada sadržaja:	
Ključna izjava / Ključne izjave polaznoga teksta / polaznih tekstova:	Važno je dobro razmisliti kojim će se putem krenuti poslije mature.
Moguća rješenja uz 1. smjernicu: Opišite...!	Autorica daje savjete mladima o izboru studija; nakon mature moraju odlučiti hoće li se upisati fakultet ili ne; izbor fakulteta predstavlja jednu od najbitnijih i može se reći jednu od najtežih odluka u životu svakoga maturanta koji se odlučio za studij; o izboru fakulteta uglavnom ovisi i to čime će se netko baviti u životu; to je važna odluka i zato treba dobro o njoj razmisliti; kako bi se lakše donijela odluka, potrebno je poznavati sebe, svoje ciljeve i želje; iskustvo stečeno u srednjoj školi utječe na odabir fakulteta...
Moguća rješenja uz 2. smjernicu: Analizirajte...!	Nije samo talent važan, nego i financijski prihodi; ponekad o tome ovisi hoćemo li upisati fakultet koji želimo ili ne jer su cijene školarina visoke. Ako ne znamo točno što ćemo upisati, potrebno je napraviti popis s našim željama i mogućnostima... <i>mogući individualni odgovori:</i> učenik ili učenica može se slagati s prijedlozima autorice ili ne; autorica daje sljedeće prijedloge: <ul style="list-style-type: none"> ■ treba upisati poznati fakultet ako se želi izgraditi uspješna karijera; ■ fakultet nije važan, samo diploma jer ona otvara vrata; ■ ne treba upisati fakultet zbog srednjoškolskih prijatelja; ■ jesu li privatni fakulteti bolji – da li ne? ■ je li važan i renome fakulteta? ■ treba li profesionalno savjetovanje? ■ odluka mora biti naša privatna...
Moguća rješenja uz 3. smjernicu: Predložite...!	<i>mogući vlastiti prijedlozi, npr.:</i> <ul style="list-style-type: none"> ■ treba poslušati svoje srce i upisati što volimo; karijera je važna, no sreća i zadovoljstvo su važniji; ■ želimo li studirati u Gradišću ili u Beču (blizina obitelji; želja za anonimnošću...);

	<ul style="list-style-type: none"> ■ ponekad se studira ono što je već netko studirao u obitelji jer se želi slijediti obiteljska tradicija (npr. liječnik, učitelj, pravnik, savjetnik za porez...); ■ ako ne znaš što želiš, upiši bilo što; možeš promijeniti studijski smjer poslije prvoga ili drugoga semestra; ■ ako ne znaš što želiš, upiši godinu kasnije, a pauzu iskoristi za socijalni rad, volontiranje ili putovanje po svijetu...
Moguća rješenja uz 4. smjernicu: Zauzmite stav...!	<i>individualna obrada, npr.:</i> prva važna i velika odluka u životu koju trebamo sami odabrati; treba dobro razmisliti da se ne bi pokajali kasnije; o izboru fakulteta ovisi vlastita sretna budućnost; zadovoljstvo je veće ako se radi što se voli, a ne što se mora...

Tema 3/Zadatak 2

Tema:	Važne odluke
Naslov zadatka:	Volonterski rad
Tekstna vrsta:	Sažetak
Broj riječi:	315–385
Situacija:	<u>Povod:</u> sažetak za nastavu hrvatskog jezika <u>Uloga:</u> učenik/učenica <u>Ciljana publika:</u> suučenici i suučenice
Pisane djelatnosti koje treba ispuniti prema tekstnoj vrsti:	deskripcija/rekapitulacija
Obrada sadržaja:	
Ključna izjava/Ključne izjave polaznoga teksta/polaznih tekstova:	Volontiranje je važan humanitarni aspekt u našem društvu i pridonosi poboljšanju životnih uvjeta ugroženih osoba, ali i osobnome razvitku.
Moguća rješenja uz 1. smjernicu: Navedite...!	Vanja Matković želi pomoći ljudima, posebno djeci; odlučila se za Ugandu zbog velikoga siromaštva koje tamo vlada; oduvijek ju je zanimala Afrika; upozna je mnogo Afrikanaca u Chicagu; zanima je afrička kultura i povijest i privlače je zemlje u kojima su se vodili ratovi; htjela je volontirati u zemlji gdje se govori engleski; Vanja se osjeća ispunjeno, čini ono što želi na pravome mjestu, iako je svjesna rizika sretna je
Moguća rješenja uz 2. smjernicu: Istražite...!	Vanja ustaje rano i živi jednostavan život kako bi mogla što bolje pomoći drugima, posebno djeci; njezin glavni posao sastoji se od pružanja prve pomoći i odstranjivanja tunge penetransa, parazita koji se još popularno naziva jigger; ipak, posla je puno više: pomaže drugima od jutra do noći, radni dan počinje u šest, a završava u 22 sata; jede istu hranu kao domaći, rižu i grah; spava u sirotištu gdje se brine o djeci, njih dvadeset petero; gleda da svi obave jutarnju higijenu: djecu kupa u kantama; servira im doručak; kada djeci počne škola, ona krene motorićem ili taksijem u obližnja sela gdje pomaže izuzetno siromašnoj i bolesnoj djeci; ponekad ih odvede i u bolnicu; ide i u bolnice u potrazi za djecom kojoj roditelji ne mogu platiti liječničku skrb; njezina organizacija preuzima troškove liječenja i troškove za bolničku hranu; često ostane s djecom u bolnici gdje ona spava na podu, ako treba; i Vanja prikuplja u ime svoje organizacije i u Hrvatskoj i u Americi novac za plaćanje svih tih troškova; baš ovih dana pokrenula je internetsku kampanju, putem koje sakuplja novac kako bi se pomoglo djeci; financijska sredstva koriste za kupnju lijekova, plaćanje bolničkih troškova...
Moguća rješenja uz 3. smjernicu: Prosudite...!	<i>individualna obrada, npr.:</i> <ul style="list-style-type: none"> ■ Autor članka želi motivirati čitatelje i čitateljice za sudjelovanje u humanitarnim akcijama time da se prikazuje kako je volontiranje važan humanitarni aspekt u našem društvu i da pridonosi poboljšanju životnih uvjeta ugroženih ali i osobnome razvitku; ima zemalja

	<p>kojima je pomoć – i ljudska i financijska – i te kako potrebna: ljudi su doživjeli diktature, genocid, ratove... nema besplatnoga zdravstvenog osiguranja kao kod nas; siromašne obitelji, a pogotovo djeca ne bi mogla preživjeti bez strane pomoći; svako dijete zaslužuje hranu, vodu, krov nad glavom i barem osnovnu zdravstvenu skrb; i pravo na obrazovanje važno je; trebamo pomoći onima koji umiru od malarije, AIDS-a i drugih bolesti...</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ autor možda i privatno poznaje ovu Varaždinku te želi napraviti reportažu o njoj ■ zanimljiva tematika za čitatelje i čitateljice...
--	--